

Schorsing en ontslag

1. Ontstaan en loop van het geding

Appellante is bij e-mail van 21 februari 2015 en per brief van 24 februari 2015 in beroep gekomen van schorsingsbesluiten van verweerster d.d. 14 januari 2015 en 6 februari 2015. Bij brief, ingekomen op 30 juli 2015, is appellante in beroep gekomen van een besluit van 1 mei 2015, aan appellante op 1 juli 2015 verzonden tot verlenging van de schorsing en tegen het besluit van 26 juni 2015 tot ontslag op staande voet. Van verweerster is een verweerschrift gedateerd 8 september 2015 ontvangen. Beide partijen hebben producties in het geding gebracht.

Op 16 september 2015 heeft te Eindhoven ten overstaan van de commissie de mondelinge behandeling plaatsgevonden. Beide partijen waren aanwezig. Appellante werd bijgestaan door haar echtgenoot. Verweerster werd vertegenwoordigd door de heer, gevolmachtigd oud-bestuurder en mevrouw, bestuurder van verweerster, bijgestaan door haar gemachtigde.

2. Toelating geluidsopnames.

Appellante heeft in de procedure een aantal geluidsopnames ingebracht, houdende flarden van gesprekken tussen partijen. De geluidsopnames zijn zonder toestemming en medeweten van verweerster gemaakt. Verweerster stelt zich op het standpunt dat de commissie de geluidsopnames niet zal moeten toelaten als bewijsmiddel. De commissie heeft ter zitting beslist dat dit bewijs wel kan worden toegelaten. De commissie heeft daarbij gerefereerd aan een uitspraak van de Hoge Raad van 11 juli 2014, nr. 13/0401, ecli: nl:hr:2014:1632. Hierin is beslist dat, indien wordt vastgesteld dat ingeval bewijsmateriaal door de partij die zich daarop beroept onrechtmatig is verkregen niet als algemene regel geldt dat de rechter daarop geen acht mag slaan. In beginsel wegen het algemene maatschappelijke belang dat partijen er bij hebben hun stellingen in rechte aannemelijk te kunnen maken zwaarder dan het belang van uitsluiting van bewijs. Indien sprake is van bijkomende omstandigheden, is uitsluiting van dat bewijs gerechtvaardigd. De commissie is, nog daargelaten de vraag of het betrokken bewijs onrechtmatig is verkregen, van oordeel dat niet gebleken is van bijkomende omstandigheden die uitsluiting van het bewijs rechtvaardigen.

3. De feiten.

Appellante is vanaf 1983 in dienst van (de rechtsvoorgangster van) verweerster. Zij had de functie van leraar, totdat zij per 1 februari 2011 werd benoemd als onderwijsassistente na problemen omtrent het functioneren als leraar. Bij vaststellingsovereenkomst werd afgesproken dat zij tot 1 december 2014 de gelegenheid zou krijgen te werken aan de verbetering van haar competenties als leraar, met een coachings- en begeleidingstraject. Vanaf het schooljaar 2013-2014 ontstonden weer verschillen van inzicht over het functioneren van appellante. Tussen partijen is vervolgens een aantal gesprekken gevoerd. Deze gesprekken hebben niet tot een oplossing geleid. Op 11 november 2014 werd appellante vrijgesteld van werk en er ontstond een toenemende polarisatie. Na een uitgebreide e-mail van appellante van 7 januari 2015 vond een gesprek op 8 januari 2015 plaats, waarin verweerster een verstoorde arbeidsrelatie constateerde, mediation voorstelde en een voornemen tot schorsing aankondigde, welk voornemen bij brief van 8 januari 2015 werd bevestigd. Appellante werd met ingang van 14 januari 2015 geschorst en tegelijkertijd werd het voornemen tot verlenging van de schorsing kenbaar gemaakt. Op 3 februari 2015 maakte appellante haar zienswijze kenbaar op het voornemen tot verlenging van de schorsing. Bij brief van 6 februari 2015 werd het besluit tot verlenging van de schorsing kenbaar gemaakt. Op 8 april 2015 werd het voornemen tot verlenging van deze schorsing kenbaar gemaakt. Na de zienswijze van appellante werd het besluit tot verlenging van de schorsing op 1 mei 2015 genomen, maar door een omissie bij verweerster eerst op 1 juli 2015 aan appellante kenbaar gemaakt. De inmiddels gestaakte mediation leverde geen herstel van de relatie op; partijen waren met de mediator tot de conclusie gekomen dat sprake was van een onherstelbare verstoorde arbeidsrelatie. Tussen de advocaten van partijen kwam een overleg tot stand over de beëindiging van de arbeidsovereenkomst. In de onderhandelingsperiode ontving de heer Peters van verweerster op 23 juni 2015 een e-mail met als bijlage een geluidsfragment van een gesprek tussen hem en appellante. Gelet op het tijdstip van verzending (terwijl de onderhandelingen liepen) werden de inhoud, toonzetting en het schermen met meer geluidsopnames door verweerster als ernstig, ontoelaatbaar en onacceptabel beschouwd. Verweerster voelde zich onder druk gezet en bedreigd. Op 26 juni 2015 vond het gesprek met appellante en haar echtgenoot/gemachtigde plaats. Aan het slot van dit gesprek is appellante mondeling op staande voet ontslag aangezegd, dat schriftelijk is bevestigd in de brief van 26 juni 2015. De dringende reden werd in de brief als volgt samengevat:

'U hebt zonder voorafgaande kennisgeving en zonder voorafgaande toestemming meerdere geluidsopnames gemaakt van door mij met u gevoerde gesprekken. Ik beschouw dit als een aantasting en/of schending van mijn persoonlijke levenssfeer en acht dit in strijd met het beginsel van goed werknemerschap.

U gebruikt de op deze verwerpelijke wijze verkregen opnames in mijn richting om mij te beïnvloeden c.q. onder druk te zetten c.q. te bedreigen in een fase van onderhandeling over de afwikkeling van het dienstverband.

Deze wijze van benadering in mijn richting (rechtstreeks en zonder c.c. aan de mediator) gaat bovendien in tegen de in het mediationtraject gemaakte afspraken. In die afspraken is bepaald dat de afwikkeling zal plaatsvinden tussen de wederzijdse juristen. Het afwijken van die afspraak plaats ik in de context van uw poging in de fase van onderhandeling te beïnvloeden c.q. onder druk te zetten c.q. te bedreigen.'

4. De standpunten van partijen

a. De schorsingen

Appellante heeft geen vrede met de schorsingsbesluiten. Zij stelt dat zij hierdoor zeer emotioneel en extra zwaar belast is geraakt, omdat, zoals verweerster weet, zij in een kleine gemeenschap woont, waar de mensen elkaar kennen.

b. Ten aanzien van het ontslag op staande voet

Appellant betwist dat er een dringende reden is voor ontslag op staande voet. Zij is uiterst betrouwbaar en zorgvuldig met de opnames omgegaan en heeft de toezegging gedaan dat er ook afspraken over gemaakt kunnen worden, mits de bestuurder van verweerster ook aan zelfreflectie zou kunnen doen bij een mogelijke schikking en haar ogenschijnlijk niet op wil zadelen met enkel kwade oplossingen. Appellante is van mening dat zij de bestuurder van verweerster steeds op vertrouwelijke, eerlijke, genuanceerde, respectvolle, directe en tijdige manier heeft geconfronteerd met zijn eigen tekortkomingen als goed werkgever. Jegens haar was de bestuurder een zeer onwaardig bestuurder, die haar op allerlei slinkse manieren het beroep dat zij zo graag uitoefent probeerde onmogelijk te maken door haar in eer en naam zeer onaardig te krenken tot op het bot.

Verweerster stelt daar het navolgende tegenover.

a. Ten aanzien van de schorsingen

De schorsingsbesluiten hebben allemaal een aanleiding en basis in de ontstane verstoorde arbeidsrelatie. Verder constateert verweerster dat appellante slechts een formeel beroep heeft ingesteld, zonder inhoudelijke onderbouwing. Over de basis van de schorsingen, te weten de verstoorde arbeidsrelatie, bestaat geen misverstand en ook geen meningsverschil tussen partijen.

b. Ten aanzien van het ontslag op staande voet

Vaststaat dat appellante en haar echtgenoot gesprekken met de werkgever (en naar is gebleken ook andere) hebben opgenomen zonder voorafgaande kennisgeving aan en met toestemming van de gesprekspartner(s). Verweerster is principieel tegen deze wijze van handelen. Het op deze wijze vastleggen van gesprekken wordt door verweerster als onfatsoenlijk en in strijd met een goed werknemerschap geacht en zij ziet dit handelen bovendien als een inbreuk in de persoonlijke levenssfeer. Verweerster acht dit op zichzelf al over de grens, laat staan de wijze waarop appellante er vervolgens mee omgaat. Vervolgens is van belang wat appellante met de opnames heeft gedaan. In deze zaak is relevant dat appellante de geluidsopnames heeft gebruikt om haar werkgever te beïnvloeden c.q., onder druk te zetten c.q. te bedreigen in een fase van onderhandeling over de afwikkeling van het dienstverband buiten de tijdens de mediation gemaakte afspraken over de afwikkeling om. Dit maakt dat er, naast een subjectief dringende reden, ook sprake is van een naar objectieve maatstaven dringende reden van ontslag.

Aan de voorwaarden voor onverwijld en gelijktijdige mededeling is voldaan.

5. De beoordeling

a. Ten aanzien van de schorsingen

De eerste schorsing heeft plaatsgevonden op grond van artikel 3.14, lid 1 van de cao PO, waarin wordt bepaald dat schorsing kan plaatsvinden voor ten hoogste vier weken indien dit gelet op het

belang van de instelling dringend noodzakelijk is. Verweester heeft als feitelijke grond van dit besluit en ook voor de nadere schorsingsbesluiten aangevoerd dat sprake was van een verstoorde arbeidsrelatie.

De verstoring van de arbeidsrelatie tussen partijen is naar het oordeel van de commissie in ruime mate gebleken. Over en weer ontbreekt ieder vertrouwen in competenties en zelfs integriteit. Dit is op zich voldoende basis voor het eerste en ook het tweede schorsingsbesluit.

Het laatste schorsingsbesluit is weliswaar gedateerd op 1 mei 2015, maar is verzonden en aan appellante kenbaar gemaakt bij brief van 1 juli 2015, per welke datum de beroepstermijn van zes weken is gaan lopen. De commissie overweegt hieromtrent dat het opleggen van een schorsing met terugwerkende kracht vóór 1 juli 2015 niet mogelijk is. Verder was er vanaf 1 juli 2015 geen grond meer voor een schorsing omdat inmiddels het ontslag op staande voet had plaatsgevonden. Het beroep tegen het laatste schorsingsbesluit is daarom gegrond.

b. Het ontslag op staande voet

Het onderhavige ontslag voldoet in zoverre aan de wettelijke bepalingen dat het onverwijld is gegeven met gelijktijdige mededeling door verweester. De commissie dient nog wel te beoordelen of er sprake is van een subjectief en objectief dringende reden. Deze dringende reden dient te worden beoordeeld aan de hand van hetgeen bij het ontslag op staande voet als dringende reden aan appellante is medegedeeld, in dit geval verwoord in de ontslagbrief van 26 juni 2015.

De commissie stelt voorop dat zij het heimelijk opnemen van gesprekken tussen appellante en de toenmalige bestuurder van verweester niet chique vindt, maar op zich vormt dit geen reden voor een ontslag op staande voet, vooral niet als de lengte van het dienstverband van appellante in aanmerking wordt genomen.

Verweester verwijt appellante voorts dat zij de geluidsopnames heeft gebruikt in een fase waarin tussen de juristen van partijen werd gesproken over een regeling van het ontslag. Daardoor en door de mededeling dat er nog meer was, is sprake van een op zijn minst verkapt drukmiddel c.q. dreigement aan het adres de toenmalige bestuurder van verweester.

De commissie is met betrekking tot deze uitlatingen van appellante van oordeel dat hier kennelijk sprake is van een voor de bestuurder van verweester subjectief dringende reden, maar de commissie is van oordeel dat appellante hiermee de bestuurder van verweester niet op zodanige wijze onder druk heeft gezet of bedreigd dat dit een dringende reden voor een ontslag op staande voet oplevert. Met name vermag de commissie niet in te zien dat naar objectieve maatstaven van een serieuze bedreiging sprake is geweest.

Hetgeen verweester, ten slotte, aanvoert over het niet nakomen van mediationafspraken kan evenmin leiden tot het objectief dringend zijn van de ontslagreden.

Het beroep tegen de ontslagbeslissing is derhalve gegrond.

6. De beslissing

De commissie:

verklaart de beroepen ten aanzien van de twee eerste schorsingsbesluiten ongegrond.

verklaart de beroepen tegen het laatste schorsingsbesluit en het ontslag op staande voet gegrond.

Deze beslissing is gegeven in Eindhoven op 16 september 2015 door mr. H.P.H. van Griensven, voorzitter, mr. G.M.J. Prick en mr. A.A.M. Mollee, leden, in tegenwoordigheid van G.H. Gerritsen, secretaris.